

Aluesuunnittelu / Henri Jutila

Uudenmaan ELY-keskus, kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

UUDELY/2040/2025

Lausunto koskien ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tapauskohtaista soveltamista yksittäistapauksessa aurinkovoimahankeessa, Römyran Aurinkovoimalahanke

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Uudenmaan liitolta lausuntoa siitä, onko ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tarpeen soveltaa OX2 Finland Oy:n Römyranin aurinkovoimahankeeseen Siuntiossa.

Hankkeen kuvaus

Siuntion kunnan Römyranin noin 101,5 hehtaarin alueelle on OX2 Finland Oy toimesta suunnitteilla aurinkovoimalahanke. Hankealue sijaitsee noin 1,8 kilometrin etäisyydellä kunnan keskustasta länteen. Hankealuetta halkoo rantarata. Hanke sisältää noin 80 MWp aurinkovoimalan sekä noin 3,5-4,5 km pituisen sähkönsiirtolinjan maakaapelointina Fingridin Virkkala-Espoo 110 kV voimajohtolinjaan. Sähkönliityntäpiste on suunniteltu sijaitsevan Siuntion Kirkonkylän alueella noin 3,0 km etäisyydellä paneelialueista linnuntietä pohjoiseen.

Hankealueelle rakennetaan huolto- ja pelastusteitä, joiden kautta pääsee ylläpitämään voimalajärjestelmiä. Tiet ovat noin 4 metriä leveitä ja sorapintaisia, ja niille rakennetaan maaperän mukaiset rakennekerrokset, joiden paksuus vaihtelee maalajin mukaan.

Nykyiseltä maankäytöltään hankealue on 90 % peltoa ja 10 % metsää. Rakennusalue aidataan mahdollisten henkilöturvallisuuden, eläinvahinkojen sekä ilkivallan estämiseksi.

Lausunto

YVA-laki ja sen hankeluettelo on säädetty aikana ennen kuin isoja aurinkoenergiaprojekteja on ryhdytty suunnittelemaan ja toteuttamaan. Lainsäädäntö ei tältä osin ole ajan tasalla.

YVA-menettelyä sovelletaan hankkeeseen ELY-keskuksen päätöksellä, mikäli hanke tai sen muutos todennäköisesti aiheuttaa YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Päätöstä tehtäessä otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne YVA-lain liitteen 2 osoittamalla

tavalla. Aurinkovoimahankkeet eivät uudehkona hanketyyppinä kuulu YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa mainittuihin hankkeisiin. YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 3 §:n 2 momentin perusteella kuitenkin myös hankeluettelon soveltamisalaan kuulumattomaan hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Mitään hanketyyppejä tai kokoluokkaa ei ole ennakolta poissuljettu arviointimenettelyn soveltamisalasta. Soveltamisalan lähtökohtana ovat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset.

Aluksi todettakoon, että Uudenmaan liiton mielestä YVA-tarveharkintaa varten laadittu selvitys on laajuudeltaan ja laadultaan riittävä sen arviointiin, tuleeko hankkeessa soveltaa YVA-menettelyä.

Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan hankealueen ja sen lähiympäristön maakuntakaavamerkinnot on tunnistettu oikein. Varsinaiselle hankealueelle ei sijoitu muita maakuntakaavamerkintöjä kuin pohjavesialueen merkintä (alue Göks, tunnus 0175508) ja sekin vain hyvin pieneltä osin. Rantarataa kuvaava Päärata-kaavamerkintä halkaisee hankealueen kahtia Pohjoiseen ja Eteläiseen osaan. Rata ei kuitenkaan kuulu hankealueeseen.

Jos huomioidaan lisäksi alue, minne sähkönsiirtokaapeli tullaan sijoittamaan, tilanne hieman muuttuu. Tämä ns. sähkönsiirtoalue osuu päällekkäin maakuntakaavan Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue -merkinnän osoittaman alueen kanssa (Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat). Uudenmaan liitto ei kuitenkaan näe tätä seikkaa arvioitavana olevan hankkeen tapauksessa kovinkaan merkityksellisenä, koska sähkönsiirto tullaan hoitamaan maakaapeloinnilla ja näin ollen vaikutukset ympäristöön ja maisemaan jäävät varsin vähäisiksi. Näin huolimatta siitä, että voimahankkeen toteuttaminen mahdollisesti edellyttää jonkinlaisen sähköaseman rakentamista maisema-alueelle.

Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan hanke on maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Samalla Uudenmaan liitto ilmaisee kuitenkin huolensa laadukkaan maatalousmaan poistumisesta ravinnontuotantokäytöstä. Hankealue sijaitsee lähes kokonaisuudessaan Uudenmaan liiton laatiman ”Maatalouden kannalta hyvät ja yhtenäiset peltoalueet Uudellamaalla” -selvityksen (2011 ja 2017) määrittämällä hyvällä peltoalueella.

Mahdollisten yhteisvaikutusten osalta Uudenmaaliitto arvioi, että vaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ei todennäköisesti juurikaan ole. Lähin toinen aurinkovoimahanke sijaitsee pohjoisessa noin 2,5 km päässä arvioitavan hankkeen paneelialueesta ja on nimeltään Gårdskullan aurinkovoimala. YVA-tarveharkintahakemusraportin kappaleessa 7 kerrotaan kuitenkin lähimmän aurinkovoimahankkeen olevan Malmgård Sjundeå solpark noin 7 km päässä, mutta tämä ei siis pidä paikkaansa. Virhe ei kuitenkaan vaikuta Uudenmaan liiton johtopäätökseen yhteisvaikutuksista.

Luontovaikutusten arviointiin liittyen Uudenmaan liitto tuo esille liiton laatimat luontoselvitykset, jotka on tarpeen ottaa hankkeen suunnittelussa huomioon. Esimerkiksi ekologistia yhteyksiä on mahdollista tarkastella Uudenmaan liiton paikkatietoaineistolla, joka on saatavissa linkistä [Ekologiset verkostot | Avoimet aineistot](#). Vaikutuksista ekologisiin yhteyksiin Uudenmaan liitto toteaa, että vaikka varsinainen voimala-alue ei sijaitse tunnistetulla ekologisella käytäväalueella, oikeastaan kaikki sitä ympäröivät metsät ovat Uudenmaan liiton selvitysten mukaan ekologisina yhteyksinä merkittäviä. Tähän liittyen Uudenmaan liitto esittääkin, että paneelialue jätetään aitaamatta. Aitaamatta jättäminen mahdollistaa eläinten liikkumisen alueella sekä alueen läpi ja näin vaikutukset ekologisiin yhteyksiin jäävät huomattavasti pienemmiksi kuin aitaamalla alue.

Uudenmaan liitto huomauttaa, että YVA-tarveharkinta-asiakirjassa ei millään tavalla käsitellä hankkeen eteenpäinviemisessä käytettäväksi ajateltuja suunnitteluvälineitä. Valittu suunnitteluväline vaikuttaa oleellisesti mm. asukkaiden vaikutusmahdollisuuksiin prosessissa. Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan teollisen kokoluokan aurinkoenergiahankkeen vaikutuksia on lähtökohtaisesti tarpeen selvittää ja tarkastella riittävän laajasti ja vuorovaikutteisesti asukkaita ja muita sidosryhmiä osallistaen. Hyviä menettelyjä tähän ovat ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ohella alueidenkäyttölain mukaiset kaavoitusprosessit.

Johtopäätökset

YVA-tarveharkintaa varten laaditun selvityksen perusteella Uudenmaan liitto katsoo, että YVA-menettelyn soveltaminen ei ole tässä hankkeessa tarpeen. Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan hanketta tulisi edistää yleis- tai asemakaavoituksen keinoin.

Mari Siivola
Aluesuunnittelujohtaja

Jakelu

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi
toimisto@uudenmaanliitto.fi

Tiedoksi

niklas.virkkala@ely-keskus.fi